

[Fuglsang.]

at undersøge til Bunds, hvordan det vilde stille sig med at udnytte Kartoflerne til Sprit til Brug i Motorer. Det var det Spørgsmaal, vi rejste i sin Tid, og jeg havde ogsaa Forstaaelsen af, at den højtærede Handelsminister havde nogen Interesse derfor. Nu bruger vi her i Landet 3—4 pCt. af det dyrkede Areal til Kartoffelavl. Det vilde ikke være af ubetydelig Værdi, særlig for den lette Jord, hvis vi kunde komme til at dyrke ca. 25 000 Tønder Land mere med Kartofler til Motorsprit. Jeg ved vel, at mange og særlig de, der har prøvet at bruge Sprit under Krigsperioden til Motorbrug, er meget betænkelige derved. Dengang havde man nemlig ikke de samme Betingelser som nu; dengang kørte vi med Sprit — jeg har selv prøvet det —, som bestod af 93 pCt. Sprit og 7 pCt. andre Stoffer, mest Vand, og denne Blanding kunde ikke blandes ordentlig med Benzinen; tilmed angreb den Motoren. Men det er jo et Spørgsmaal, man helt er kommet over nu, idet Teknikerne har gjort betydelige Fremskridt paa dette Omraade. Jeg opfordrer derfor Handelsministeren til nu at lade undersøge, om ikke Tiden er inde til, at vi paa dette Omraade kunde komme ind paa ligesom en lang Række Lande rundt omkring i Europa, og ogsaa vore Nabolande, Sverige og Tyskland, at bruge Sprit i Benzinblandingen. Nu er det saadan, at der ingen Fære er ved at bruge det, og de, der er ængstelige, kan være rolige. Den Sprit, som man nu kan lave, er nemlig ren Alkohol, som kan blandes fuldstændig op i Benzinen, og derfor er udmærket at bruge, og hvis man ikke denaturerer den, angriber den heller ikke de indvendige Dele af Motoren; for den Sags Skyld kan man altsaa være rolig. Hvordan det økonomiske stiller sig for Samfundet i sin Helhed, det er det, som først og fremmest skulde undersøges paa den højtærede Handelsministers Foranledning, for at man kunde se, om der er Mulighed for at hjælpe Landbruget, særlig det Landbrug, der har den letteste og den daarligste og mest urentable Jord at dyrke. Dér vilde vi ikke komme foran mange andre Lande, idet der er et stort Tal af Lande her i Europa, der har prøvet det allerede.

Der er andre Omraader, hvor vi er mere med og søger bedre for at komme foran andre Lande. Jeg tænker her paa den Virksomhed, som Staten støtter og delvis driver Nord for Limfjorden, Briketfabriken „Kaas“. Det er noget, vi er alene om. Det er en i hele Verden enestaaende Virksomhed og en Virksomhed, som jeg nok

synes, der kunde være Grund til at skænke lidt mere Opmærksomhed, end man hidtil har gjort. Denne Virksomhed er blevet bekendt i sin korte Levetid derved, at den er blevet rekonstrueret vistnok en 5—6 Gange, og den er sprunget i Luften een Gang; det havde maaske været bedre, om den havde gjort det noget tiere — det havde maaske været billigere. Denne Briketfabrik ejes nu, saa vidt jeg ved, af A/S Nordjydske Kulkompagni og Erhvervenes Laanefond, idet Erhvervenes Laanefond dog sikkert har Hovedparten af Aktierne og saaledes ogsaa tager Hovedparten af Tabene, idet den, der har Hovedparten af Aktierne, jo ogsaa stadig maa være med til at tage Hovedparten af Tabet. Nu er det jo ikke saadan, at alle deroppe i de Egne, hvor jeg har særlig Tilknytning, med Velvilje ser paa, at Staten gennem Erhvervenes Laanefond giver Nordjydske Kulkompagni Eneret paa Salget af Produkter fra „Kaas“, og at man gennem Statsstøtte tilfører andre Moseejere en Konkurrence, der er baade haardhændet og højest ulige. Jeg vil gerne tillade mig at spørge den højtærede Finansminister — jeg mener, det er den højtærede Finansminister, Erhvervenes Laanefond sorterer under: Hvor meget har Erhvervenes Laanefond og Staten i alt anbragt i Kaas Briketfabrik, ikke alene til det nuværende Selskab, men ogsaa til den tidligere, første Ejer? Og hvor meget er der afskrevet paa de Tab? — Jeg antager, at det vil forbavse mange Medlemmer af faa de Oplysninger, og jeg tror, at Befolkningen vil have godt af at faa at se, hvad et saadant Eksperiment koster. Der er ikke mange deroppe, der har Tillid til det. Derfor kunde det nok være rart at faa nogle Oplysninger om det.

Til Slut vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om et Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Pürschel berørte her, og som har været fremme i den konservative Uge ved et Kæmpemøde her i København, rejst af det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven, og det er denne Villa, som man har skænket Statsministeren. Jeg maa straks sige, at naar Statsministeren skynder sig at gøre den Gave til en Institution, der skal tilhøre kommende Statsministre, saa er det efter min Mening overordentlig klogt, men saa er det heller ikke mere et privat Spørgsmaal imellem nogle enkelte Givere og Statsministeren, saa bliver det et Spørgsmaal mellem de Givere og den Stat, der tager mod denne Villa.

Se, jeg skulde ikke have rejst det Spørgsmaal, hvis det ikke havde undret